

KANDYDATURA PORTYKÓW BOLOŃSKICH DO TYTUŁU ŚWIATOWEGO DZIEDZICTWA UNESCO

Bolonia kandyduje swoje słynne portyki do wpisu na listę światowego dziedzictwa UNESCO.

Portyk, jako element architektoniczny przyjęty przez wieki na całym świecie, znajduje swoją najbardziej kompletną reprezentację właśnie w Bolonii: od XII wieku do dziś jest proponowany w swoich budynkach, stając się charakterystycznym elementem miejskiego krajobrazu.

Jest to konstrukcja składająca się z 12 komponentów zlokalizowanych zarówno w centralnej, jak i peryferyjnej części miasta. Stanowią one niezwykle rezultat systemu reguł urbanistycznych, który ulegając wielu zmianom na przeciągu dziewięciu wieków, sprzyjał powstaniu niepowtarzalnej bolońskiej typologii architektonicznej.

Już w statucie miejskim z 1288 r. stwierdzono, iż żaden nowy budynek nie może istnieć bez portyku, precyzując tym samym, że elementy te muszą mieć określoną wysokość co najmniej 7 stóp bolońskich (2,66 metra), aby umożliwić przejście mężczyzny na koniu z kapeluszem na głowie. Identyczna również powinna być jego szerokość.

To właśnie niepowtarzalny aspekt społeczny i wspólnotowy jest tym, co wyróżnia te zadane przestrzenie, które rodzą się, i aż do dzisiaj niezmiennie pozostają, własnością prywatną do użytku publicznego. Z tych oto powodów społeczność, jak i również goście odwiedzający Bolonię, zawsze rozpoznawali i nadal rozpoznają portyki jako element

identyfikujący miasto.

Wielu architektów, malarzy, rzeźbiarzy oraz innych artystów przybywających do Boloni w celach naukowych lub też dla samej przyjemności, pracowało nad portykami i przebywało w ich wnętrzach, przenosząc ten element w inne miejsca, zarówno na terenie Włoch, jak i na całym świecie, w każdym okresie historycznym. Interesujące są komentarze na temat portyków bolońskich, pozostawione przez podróżników uczestniczących w Grand Tour d'Italie na przestrzeni wieków w swoich notatnikach podróżniczych. 1 - Santa Caterina - portykowana ulica z XII - XIII wieku, wraz z pojawieniem się gmin i rozwojem miasta. Jest to dzielnica z mieszkaniem popularnymi i drewnianymi werandami.

2 - Via Santo Stefano - portykowany plac z XIII - XIV wieku, nawiązujący do modelu miasta idealnego z planem centralnym i układem promieniowym. Pierwotnie była to otwarta przestrzeń przed bazyliką, później miała pełnić funkcję mieszkalną, handlową i reprezentacyjną dla rodzin szlacheckich.

3 - Baraccano - trasa portykowana z końca XV wieku, przykład wprowadzenia perspektywy w planowaniu urbanistycznym. Powstała z myślą o funkcji ceremonialnej i nabożnej, jest scenograficznym połączeniem elementów religijnych w mieście, tworząc swego rodzaju przełom architektoniczny.

4 - Via Galliera i Via Manzoni - portykowana ulica z XV - XVI wieku, szlak łączący z katedrą, wzdłuż której stoją ważniejsze szlacheckie pałace.

5 - Portici del Pavaglione i Piazza Maggiore - od połowy XVI wieku to połączenie dwóch głównych placów miasta z historycznym powołaniem do sprzyjania wymianie handlowej i kulturalnej.

6 - San Luca - zadaszona trasa religijna XVII - XVIII w. podmiejska trasa z portykiem, która tradycyjnie wiedzie nabożnych mieszkańców Boloni do sanktuarium maryjnego na wzgórzu Guardia.

7 - Via Zamboni - XVIII-wieczna portykowana ulica, w samym sercu miasteczka uniwersyteckiego, wzniesiona na starożytnych modelach konstrukcyjnych aplikowanych w nowych XVIII-wiecznych budynkach.

8 - Portico della Certosa - XIX wiek - powstał z połączenia "la Certosa" - cmentarza miejskiego - z portykiem San Luca.

9 - Piazza Cavour i via Farini - plac miejski z instytucjonalną funkcją publiczną, z silnym

zaakcentowaniem elementów dekoracyjnych i zieleni miejskiej, zrealizowany w kontekście wielkich przemian miejskich pod koniec XIX wieku.

10 - Dzielnica Barca - portyki pochodzące z XX wieku, powstały podczas powojennej przebudowy z funkcją mieszkalną, do dziś istnieją jako podpora autonomicznej dzielnicy popularnej z dala od centrum miasta.

11 - Mambo - z XX wieku - portykowany budynek postindustrialnej Bolonii, wzniesiony jako publiczny piec chlebowy podczas pierwszej wojny światowej. Dziś przeistoczony w poświęcone kulturze muzeum.

12 - Strada Maggiore - portykowana ulica, która leży na ruchliwym terenie starożytnej Via Emilia, głównej osi wjazdu do miasta dla przybyszy z Rzymu. Jej portyki reprezentują wszystkie fazy miejskiej transformacji.

Kandydatura jest promowana przez Urząd Miasta Bolonia we współpracy z: Ministerstwem Kultury, Regionem Emilia-Romagna, Miastem Metropolitalnym Bolonii, Alma Mater Studiorum - Uniwersytetem Bolońskim, Kurią Bolońską, Fundacją Del Monte, Izbą Handlową Przemysłową Rzemieślniczą i Rolniczą w Bolonii, Bankiem Włoskim, ACER - Azienda Casa Emilia Romagna, Dowództwem Carabinierow prowincji Bolonii, Bologna Welcome;

przy wsparciu Fundacji Carisbo;

za konsultacją Fundacji Links.